

Centrum pro výzkum
toxických látek
v prostředí

Příčiny environmentální krize

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční
schopnost

UNIVERSITAS
MASARYKIANA BRUNENSIS

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace a rozšíření výuky zaměřené na problematiku životního prostředí na PřF MU (CZ.1.07/2.2.00/15.0213)
spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Příčiny environmentální krize

Environmentální krize → patologický vztah člověka ke (svému) životnímu prostředí

- nesoulad mezi stupňujícími se hmotnými požadavky lidí a postupně vyčerpávanými a ničenými zdroji

Podoby environmentální krize

- vyšší frekvence lokálních konfliktů
- války o přírodní zdroje
- neschopnost řešit katastrofy jako záplavy, zemětřesení atd.

Příčiny environmentální krize

**Environmentální krize → patologický vztah člověka ke
(svému) životnímu prostředí**

The screenshot shows the homepage of the Worldwatch Institute. At the top left is the logo "WORLDWATCH INSTITUTE Vision for a Sustainable World". To the right is a search bar with a magnifying glass icon and the word "Search...". Below the search bar is a "Follow Us:" section with icons for YouTube, Flickr, Twitter, and Facebook. A horizontal menu bar below the header includes links for "Programs", "Blogs & Media", "Research", "Bookstore", "Press", "About Us", and "Support Us".

Remember Rwanda?

Remember Rwanda?

The genocide of 1994 seemed inexplicable. But a study of links between extreme environmental degradation and the enormous violence that occurred between Hutus and Tutsis could have important implications for stressed populations in other regions.

Editor's Introduction

On April 6, 1994, a plane carrying the presidents of two African countries was struck by a missile and crashed. Both presidents-Juvenal Habyarimana of Rwanda and Cyprian Ntaryamira of Burundi-were killed. Both were members of the Hutu ethnic group. Counting the murder of Burundi's president Melchior Ndadaye the previous October, a total of three Hutu presidents had been assassinated in six months.

The crash of the plane was described by a Rwandan official as being "like pouring fuel on a burning house." The country exploded into genocidal conflict between

Centrum pro výzkum
toxicických látek
v prostředí

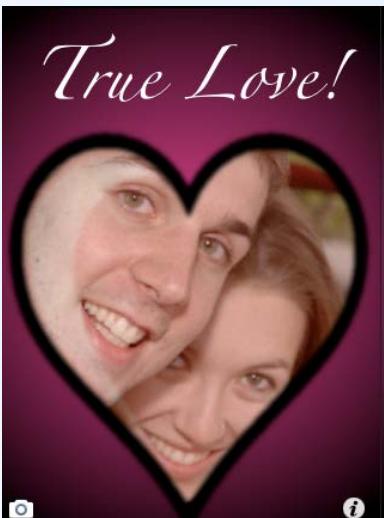
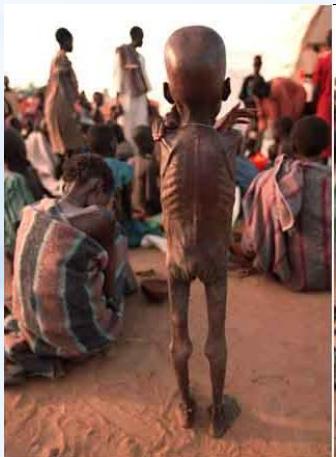
Chování člověka určeno

- I) **Intuicí** – fylogenetický i typicky lidský základ
- II) **Rozumem**

Fylogenetické určení chování

- **Orientace na malou sociální skupinu**
zájem o dopad na přírodu či jinou společnost?
- **Orientace na krátký časový horizont**
- maximálně jednotky let
- **Význam smyslových zážitků**
- zprostředkovaná informace postrádá kvalitu
- **Jednoduché lineární myšlení**
x složitost environmentálních problémů
- **Selektivní uchovávání zážitků**
- na co rádi vzpomínáme?

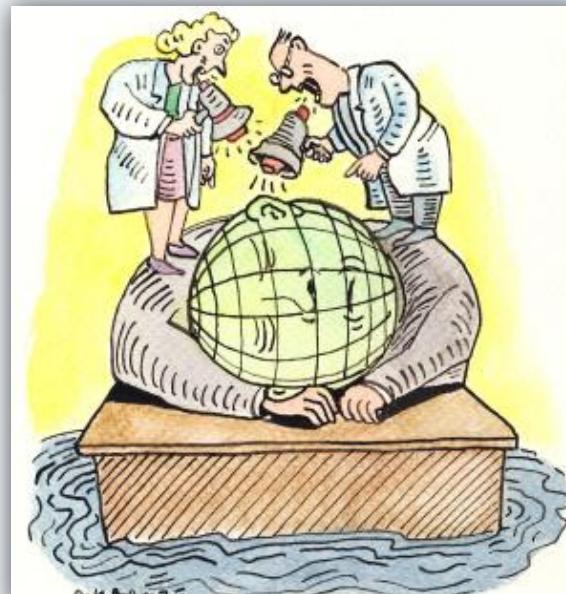

Souvislosti snah řešení otázky CC

- obecný problém env. otázek:
„teď a tady přijímat nákladná opatření, abychom zamezili problému v budoucnosti, který se navíc stane jen s určitou pravděpodobností“
- skvělý výchozí bod pro **paralýzu**

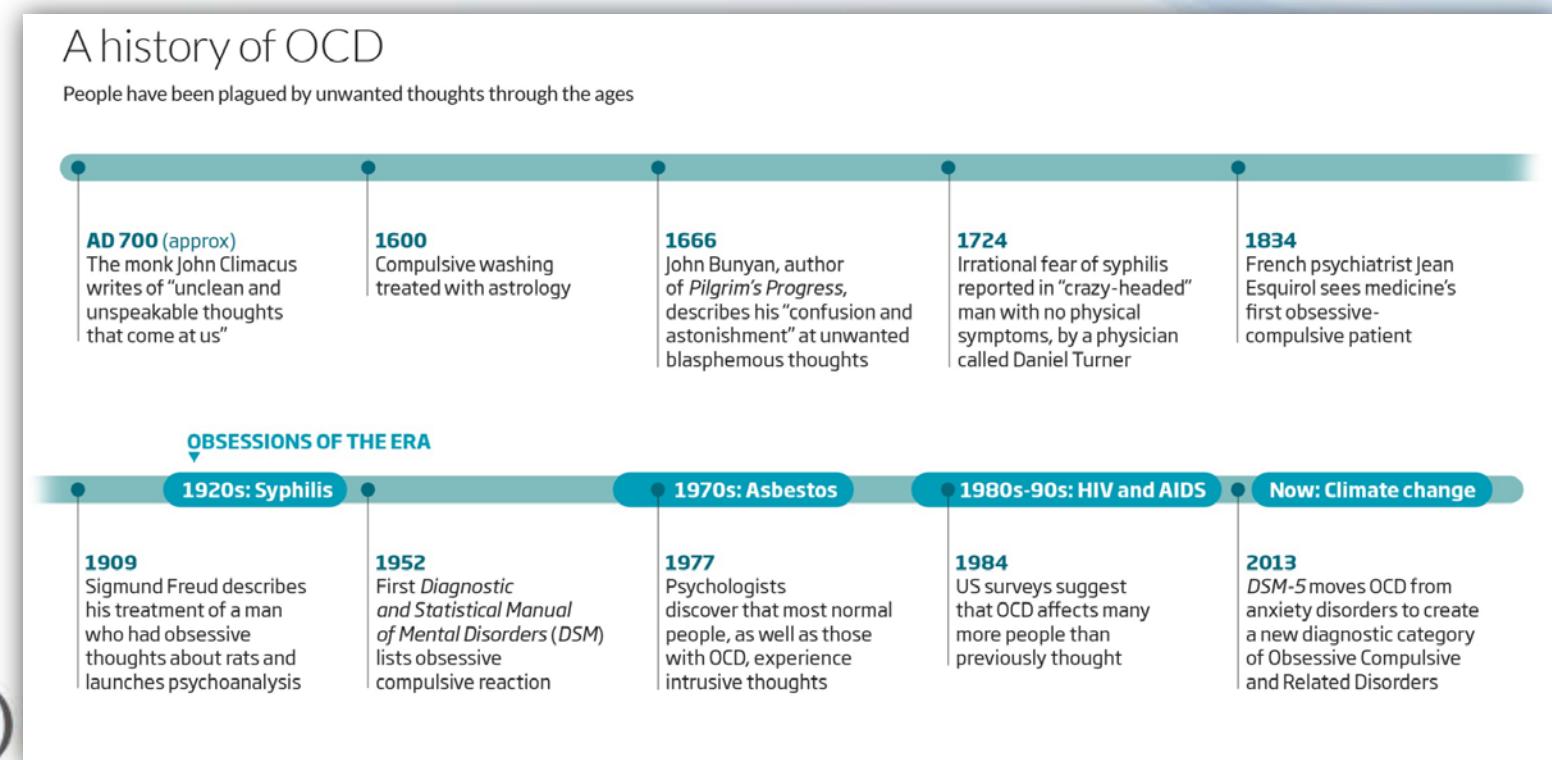
Umocněno **amorfností** otázky CC:

- žádné termíny
- žádná geografická lokace
- žádná jednotlivá příčina
- žádné jednotlivé řešení
- žádný nepřítel

CC x emoce

- Asi polovina populace USA prožívá ve spojitosti s CC emoce - bezmoc, smutek, znechucení či naději, čtvrtina pop. přiznává deprese či pocity viny.
- Ochránci klimatu („klima-alarmisté“, 18 % populace USA) prožívají nejčastěji smutek, znechucení, naštvanost a znepokojení
- Jejich odpůrci („klima-realistiké“, 7 % populace USA) pocitují ohledně CC především znechucení a naštvanost.

Emoce x environmentální otázky

- Jak ukazují svědectví z morových měst, lidé **vystavení ohrožení** se jen **málokdy chovají racionálně**. V případě environmentálních problémů můžeme sledovat:
- **altruistické** sebeomezení ve prospěch celku (odpovědné chování k životnímu prostředí)
- **egoismus** („když jde klima do háje, tak se snažím létat co nejvíc, dokud je to možné.“)
- extrémní **hédonismus** (omamné látky všeho typu, konzumerismus, promiskuita)
- **fascinace zkázou** (masová obliba katastrofických filmů)
- **hledání viníků** (teorie spiknutí à la *New World Order* apod.).
- Při vyvolávání strachu – počítejme se všemi reakcemi

“You might think empathy is an unalloyed force for good. You would be wrong”

Empathy's shortcomings are compounded by the fact that we end up pointing its beam on causes that happen to come into our field of view – typically the most newsworthy moral issues, rather than those where we can do the most good.

62

FEATURE 23 September 2015

Morality 2.0: How manipulating our minds could save the world

Our moral instincts are failing to cope with the dilemmas of the modern world. Is it time to use tricks, pills or brain zaps to hack this outdated mind set?

The illustration depicts a stylized profile of a human head. Inside the head, there are various icons and components representing different cognitive processes and external influences. At the top left is an 'AUTO PILOT' section with an 'on/off' switch. To the right of the head is a circular element labeled 'CLIMATE CHANGE'. Below the head, there are sections labeled 'NOTICE' and '6'. The background features a grid pattern.

(Image: Raymond Besinger)

Analýza článku z perspektivy fylogenetického určení lidského chování

Úterý 31. ledna 2017. Marika | Přihlásit

iDNES.cz / Blog

iDNES.cz > Zprávy | Kraje | Sport | Kultura | Ekonomika | Bydlení | Technet | Ona | Revue | **Blog** | Další

Svět kolem nás ▾ | Videology | Lifestyle ▾ | Fotology | Ostatní ▾ | Blogeři | Přihlásit se | Založit blog

Až ekoteroristé vymřou, svět se zazelená

27. 01. 2017 8:00:00

Každá doba má svou módu. Svou filozofii. Své společenské trendy. Jenom je ne vždy dokážeme vidět, když v oné době žijeme, a uvědomujeme si je až zpětně.

Tak třeba hnutí hippies: Vzniklo v 60. letech, mělo své důsledky v životním stylu celé generace, v kultuře, oblékání, protiválečném hnutí a tedy i v politice. Ale už další dekádě se postupně vypařilo a i ze zapřísahly zkouřených hippiesáků se postupně stávali usedlé matky a proplešatělé tatikové od rodin, zatímco přicházelo zase něco jiného, byť už ne tak výrazného.

A mně se zdá, že i nyní je náš evropsko-americký prostor ovládán podobnými hnutími: Jde o genderisty, doktrínu multikulturalismu, ekologická hnutí a obecně omezování svobod. Možná by se dalo říct, že jde „jen“ o nový politický směr; mně se ale zdá, že opět jde spíš o jakési „hnutí dekády“. Třeba proto, že společnost je dnes silně ideologicky rozdělena podobně, jako bývá při jiných podobných módních hnutí: Staří vs. Mladí. Umělci vs. Manuálně pracující. Intelektuálové fešíci nesmrtevnost brouka & údajnou diskriminaci žen po kavárnách vs. Živnostníci, kteří se musí setsakra otáčet. A tohle rozdělení nekopíruje třeba rozdělení na levici či pravici ani omylem.

Ale zatímco kdysi hippiesáci byli spíš v opozici vůči establishmentu, dneska vznikla nezvyklá situace: genderovou rovnost, multikulturalismus i ekoterorismus dnes prosazuje právě establishment víc podporovaný mladými. Nevídané to spojení! A tenhle politický establishment je často v silné opozici vůči „usedlejší starší generaci“ – stačí se

Markéta Šichtařová
sichtarova.blog.idnes.cz (rss)

VIP

Počet článků	Celková karma	Průměrná čtenost
306	48.36	18122

Markéta Šichtařová,
ředitelka společnosti Next Finance s.r.o., ekonomka,
spoluautorka několika bestsellerů o aktuální
ekonomicko-politické realitě.
V roce 2016 vydala knihu Jak to vidí Šichtařová, aneb
Co nám neřekli o imigraci, důchodech a naší
budoucnosti.

Seznam rubrik

Typicky lidský základ chování

• Transgrese

= opak reprodukčních pudových aktivit člověka – **snaha o šťastný život**

- přesah aktuálního bytí člověka, dává další smysl lidskému životu
- hodnotou je i samotný výkon těchto činností
- dosažení cíle nevede k ukojení potřeby, ale stimuluje novou

Transgrese k: věcem, lidem a společnosti, k sobě, k symbolům

- příčina nebo možnost řešení environmentální krize?

Kognitivní disonance a konsonance

- Kognitivní disonance - nesoulad mezi lidským chováním a informací, která se mu dostává
 - vede k nelibému stavu, kterého se člověk snaží zbavit a nahradit ho stavem kognitivní konsonance, tedy souladem mezi chováním a získávanou informací.

Způsoby dosažení kognitivní konsonance:

- **Racionální konsonance** – racionální změna chování na základě informací, které se nám dostávají a přijali jsme je za smysluplné.
- **Intuitivní konsonance** – zbavení se nepříjemné informace vytěsněním z naší mysli, neboť požadovaná změna chování je pro nás nepřijatelná (byť jsme mohli přijatou informaci vyhodnotit jako smysluplnou).

Kognitivní disonance a konsonance

- Stačí-li k navození kognitivní konsonance **malá změna chování, člověk volí první způsob**
 - např. cestu drobných změn chování ve vztahu k ŽP
- Vyžaduje-li však nastolení kognitivní konsonance **velkou změnu v chování** - zbývá **druhá cesta**
 - vytěsní informaci a někdy se i rozzlobí na jejího nositele, např. postoj k náročným požadavkům na změnu života: omezit používání automobilu, méně nakupovat, atd.

My New Scientist

[Home](#) | [Opinion](#) | [Environment](#) | [Opinion](#)

Drop the eco-pessimism – you can make a greener world

- › 03 July 2014 by [Chris Smith](#)
- › Magazine issue 2976. [Subscribe and save](#)
- › For similar stories, visit the [Leaders](#) and [Climate Change](#) Topic Guides

After six years cleaning up England's environment, the Environment Agency's outgoing chair is in no mood for surrender

TOO often, we portray climate change and its consequences as a nightmare. But people don't like listening to nightmares. They don't want to believe in nightmares; they want to believe in hope. They want to believe in something different, something better. We need to articulate the debates and discussion around climate change in that context.

Policy-makers don't make the ~~environment~~ and climate change real for people, mattering to their everyday lives and their everyday experience. We are too generalist in the way in which we talk about it. Mention the environment or climate change, and people's eyes tend to glaze over.

But talk to them about their own little patch of environment – about the river at the bottom of their village, or the landscape that surrounds where they live, or the urban streetscape and the way in which it is fashioned – and they become really passionate. They are committed to it. They worry about it. They hope for it. They know what they want to change.

"We have made cleaner, better places here in the UK" (Image: Jeremy Selwyn/Evening Standard/eyevine)

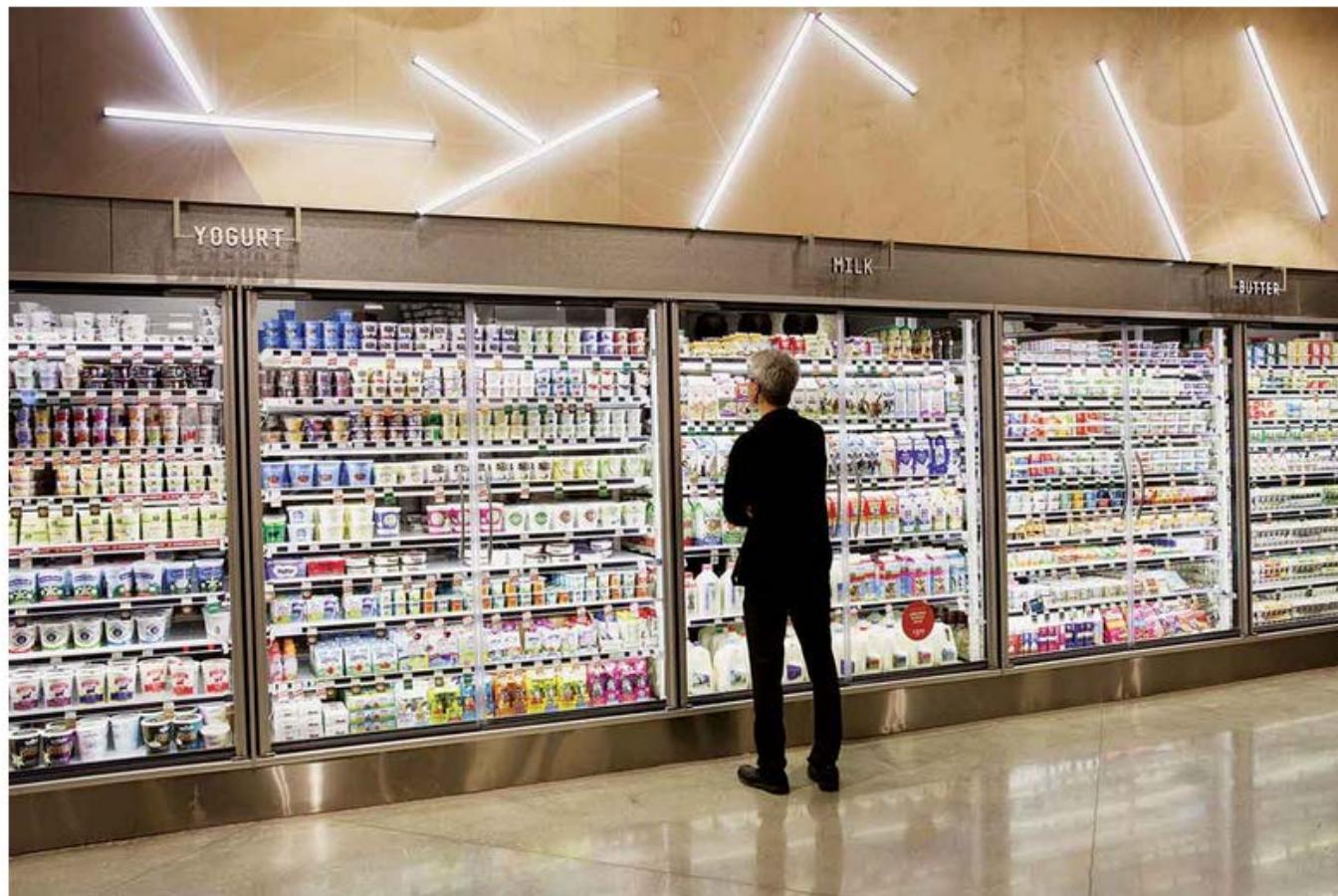
Centrum pro výzkum
toxicických látek
v prostředí

55

INSIGHT 25 May 2016

What does 'natural' mean? Time to ditch a dangerous concept

C
ee
v prostředí